Göteborgs Stad

Handling 2019 nr 265

Yttrande över motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Den av Emmali Jansson väckta motionen avslås.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Karin Pleijel (M) yrkade i första hand att ärendet skulle återremitteras i enlighet med yrkande från MP och V den 6 december 2019 och i andra hand att motionen skulle tillstyrkas samt avslag på yrkande från M, L och C den 6 december 2019.

Helene Odenjung (L) yrkade att ärendet skulle avgöras vid dagens sammanträde samt bifall till yrkande från M, L och C den 6 december 2019.

Tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och Martin Wannholt (D) yrkade att ärendet skulle avgöras vid dagens sammanträde och att motionen skulle avstyrkas.

Kommunstyrelsen beslutade först utan omröstning att avgöra ärendet vid dagens sammanträde.

Vid omröstning beträffande om motionen skulle avstyrkas eller tillstyrkas röstade Helene Odenjung (L), Martin Wannholt (D), Hampus Magnusson (M), Marina Johansson (S), Jessica Blixt (D), Naod Habtemichael (C), Jonas Attenius (S), tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och ordföranden Axel Josefson (M) för att motionen skulle avstyrkas.

Karin Pleijel (MP) röstade för att motionen skulle tillstyrkas.

Daniel Bernmar (V), Grith Fjeldmose (V) och Jörgen Fogelklou (SD) avstod från att rösta.

Kommunstyrelsen beslutade med nio röster mot en att avstyrka motionen.

Elisabet Lann (KD) antecknade följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat för att motionen skulle avstyrkas.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 6 december 2019.

Representanterna från S antecknade som yttrande en skrivelse från den 4 december 2019.

Göteborg den 11 december 2019
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yttrande Socialdemokraterna

2019-12-04 Ärende nr 3.3

Yttrande angående – Motion av Emmali Jansson (Mp) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Göteborg behöver fler bostadshus i trä, inte fler styrdokument och ökad byråkrati. Det finns redan idag för många styrande dokument inom stadsbyggnadsområdet och flera som skulle kunna omhänderta motionens intentioner.

Socialdemokraterna vill se fler flervåningshus och bostäder byggda klimatsmart och i trä. Vi vill att det byggs landshövdingehus och vill att göteborgarnas skönhetspreferenser ska få genomslag i hur det byggs i Göteborg. I berörda nämnder och styrelser finns alla möjligheter att påverka trähusbyggandet genom politiska beslut. Det är mer effektivt än att lägga tid och resurser på fler styrdokument.

Återremissyrkande (Miljöpartiet, Västerpartiet)

2019-12-06 Ärende nr 3.3

Yrkande angående motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Ärendet återremitteras
2. Motionen remitteras för yttrande till Miljö- och klimatnämnden, Lokalnämnden och AB Framtiden

Yrkandet

Allmännyttan är en stor aktör som kommer behöva bygga fler bostäder de kommande åren och även Lokalnämnden har stora investeringar framför sig. Den byggande sektorn är en av de mest miljö- och klimatpåverkande sektorerna. Därför anser vi rödgrönrosa att även AB Framtiden, Miljö- och klimatnämnden och Lokalnämnden ska få motionen på remiss.

Yrkande (M), (L), (C)
Särskilt yttrande (KD)

2019-12-0 3.3

Yrkande angående – Motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Att avslå motionen

Yrkandet

Emmali Jansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom stadens organisation.

Intentionen i motionen är god, och Göteborg stad ska arbeta aktivt med att minska klimatpåverkan från byggnation. Trähus kan ge en lägre klimatpåverkan än andra material förutsatt att träråvaran kommer från ett hållbart skogsbruk. En utpekad inriktning för ett ökat träbyggande skulle enligt fastighetskontoret även kunna bidra till att underlätta för mindre byggaktörer, främja ökad konkurrens i bostadsbyggandet och öka spridningen av aktörer som erhåller markanvisning.

Samtidigt påpekar remissinstanserna att antalet styrande dokument inom stadsbyggnads- och planeringsområdet är stort och bedömer att motionens förslag på flera sätt kan omhändertas genom befintliga styrdokument. Exempelvis ska staden utföra livscykelanalyser på byggvaror i grunden och stommen[1] och hållbart byggande ska främjas enligt markanvisningspolicyn. Staden har även beslutat att genomföra pilotprojekt med fokus på klimatsmart byggande.

Stadsbyggnadskontoret påpekar även att de utifrån sin myndighetsroll inte kan styra vilken byggteknik som ska användas. Vilket samtidigt innebär att träbyggnationer inte får missunnas och att kontoret ska ha den kompetens som krävs för att göra rättvisa bedömningar oavsett byggteknik.

Alliansen har i sin budget för 2020 skrivelser om att staden måste vara lyhörd för marknadens aktörer och inte ställa kommunala särkrav som driver kostnader och hämmar utvecklingen. Vi anser det också som viktigt att invänta de utredningar som finns på området idag.

Mot ovan anser alliansen att en utpekad trähusstrategi inte skulle ge de klimateffekter eller uppnå de fördelar gällande ökad konkurrens inom sektorn som är eftersträvansvärt, och vi vill därför avslå motionen.

[1]Program för miljöanpassat byggande

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2019-11-06
Diarienummer 0321/19

Handläggare
Hedwig Andrén
Telefon: 031-368 02 33
E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Motionen

Emmali Jansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom stadens organisation.

Motionärerna vill att fler hus ska byggas i trä, då trähus är mer klimatsmart än betong. Under förutsättning att träråvaran kommer från ett miljömässigt hållbart skogsbruk kan användningen av trä också ge andra positiva miljöeffekter. Motionärerna tycker att trä är ett vackert material som kan bidra till en trevligare stad och vackrare bostäder, kontor och skolor. Miljöpartiet nationellt vill att minst hälften av flerbostadshusen som byggs 2025 ska vara i form av trästomme. Det finns numera flera möjliga lösningar att bygga i trä och nå upp till moderna brandskyddskrav.

Eftersom flera delar av kommunen är involverade i markupplåtelse, planering, bygglovsgivande och utbyggnad anser motionärerna att Göteborgs Stad ska ha en gemensam trähusstrategi som samlar både mål och de åtgärder som leder fram till målen. Motionärerna anser att det behöver bildas en samlande samverkan med det byggande näringslivet och det finns också ett behov av en part inom kommunen som driver arbetet framåt.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till byggnadsnämnden och fastighetsnämnden. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Byggnadsnämnden	Avstyrker Yrkande MP och V Omröstning	Stadsbyggnadskontoret kan inte, utifrån sin myndighetsroll, reglera vilken byggnadsteknik som ska användas men kan inom ramen för dialog informera om möjligheterna för att bygga i trä. Vid byggande i trä kan regleringar i detaljplan behöva ses över vad gäller till

		exempel att rymma ökade konstruktionsmått.
Fastighetsnämnden	Avstyrker Tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen som fastighetsnämndens yttrande över motionen. Yrkande MP och V Omröstning Reservation MP och V	Fastighetsnämnden anser att antalet styrande dokument inom stadsbyggnads- och planeringsområdet är stort och bedömer att motionens förslag på flera sätt kan omhändertas genom befintliga styrdokument. Det är också lämpligt att invänta kommunstyrelsens beslut gällande stadsledningskontorets utredning (Dnr: 1117/18) om vilka kommunala riktlinjer och krav som har stor påverkan på produktionskostnaderna samt föreslå åtgärder som minskar produktionskostnaderna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Vid ett eventuellt bifall av förslaget kommer framtagande av en trähusstrategi innebära att resurser från de berörda nämnderna behöver avsättas för ett sådant arbete.

Bedömning ur ekologisk dimension

Genom inriktningsdokument verkar flera kommuner, och även Sverige nationellt, för att främja utveckling och användningen av trä i byggandet. Att verka för ett hållbart byggande och minskad klimatpåverkan behöver fortsatt vara en viktig del i kommunens hållbarhetsarbete, oavsett om det finns en trähusstrategi.

Regeringskansliet har tagit fram en *Inriktning för träbyggande* (2018) för att nationellt öka byggnation i trä, dels utifrån att Sverige har en lång tradition av träbyggande, dels utifrån hållbarhetsperspektiv och lokal tillgång till råvara samt materialets och den nya teknikens potential för utveckling.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att, om ett styrdokument enligt motionens förslag ska tas fram så är det snarare en plan än en strategi enligt stadens nomenklatur för styrande dokument.

Stadsledningskontoret vill också uppmärksamma att antalet styrande dokument i staden är stort, och om kommunfullmäktige väljer att gå vidare med motionens förslag kan det övervägas om motionens intentioner kan tas tillvara inom befintliga styrande dokument. Fastighetsnämnden pekar till exempel på att det finns förutsättningar för att de hållbarhetskriterier som skulle vara kopplade till ett ökat användande av träråvaran vid

byggnation är möjliga att omhänderta inom ramen för Programmet för miljöanpassat byggande och genom en inriktning för tillämpningen av stadens markanvisningspolicy.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen uppdraget att ta fram strategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom stadens organisation. Stadsledningskontoret bedömer att det kan finnas lämpligare organisationer inom staden att leda ett sådant arbete, närmast berörd är fastighetsnämnden i samarbete med bland andra Förvaltnings AB Framtiden och Higab AB.

Magnús Sigfússon	Eva Hessman
Direktör för Stadsutveckling	Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Byggnadsnämndens handlingar
3. Fastighetsnämndens handlingar

Göteborgs Stad

Handling 2018 nr 226

Motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Göteborg den 20 december 2018

Fler hus bör byggas i trä. Förutom att trähus är mer klimatsmart än betong, finns råvaran lokalt och kan bidra till en mer levande landsbygd. Under förutsättning att träråvaran kommer från ett miljömässigt hållbart skogsbruk kan användningen av trä också ge andra positiva miljöeffekter. Dessutom är trä ett vackert material som kan bidra till en trevligare stad och vackrare bostäder, kontor och skolor. Miljöpartiet nationellt vill att minst hälften av flerbostadshusen som byggs 2025 ska vara i trästomme. Men det är inte bara Miljöpartiet som ser värdet med trähus. Trähusstaden Växjö som var tidigt ute har en bred politisk strävan som sträcker sig över blockgränserna. Det finns numera flera möjliga lösningar att bygga i trä och nå upp till moderna brandskyddskrav.

Vi menar att även Göteborgspolitiker från olika partier borde vilja att fler hus i Göteborg byggs i trä. Göteborgs trähusbyggnader kan gärna ta sig olika gestaltning, men en uppdaterad form av vårt kulturarv landshövdingehus borde vara en av flera möjliga trähus att spinna vidare på. När Göteborg anordnade trähustävling så var det stort intresse bland byggbolagen med cirka 30 inkomna tävlingsförslag från byggare som ville bygga trähus.

Eftersom flera delar av kommunen är involverade i markupplåtelse, planering, bygglovsgivande och utbyggnad bör Göteborgs stad ha en gemensam trähusstrategi som samlar både mål och de åtgärder som leder fram till målen. Trähusstrategin ska innehålla tydliga hållbarhetskriterier för träråvaran. Det behöver bildas en samlande samverkanspart med det byggande näringslivet och det finns också ett behov av en part inom kommunen som driver arbetet framåt.

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom kommunen.

Emmali Jansson (MP)

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2019-09-24

Svar på remiss - Motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

§ 531, 0483/19

Beslut

I byggnadsnämnden

1. Motionen avstyrks.

2. Tjänsteutlåtandet översänds till stadsledningskontoret som nämndens yttrande över motionen.

Skäl för beslut

Nämnden beslutar i enlighet med de skäl som anges i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Handlingar

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2019-08-29, med bilaga.

Yrkanden

Adam Wojciechowski (MP) yrkar bifall till yrkandet från (MP)(V) om att tillstyrka motionen, protokollets bilaga 5.

Carl-Otto Lange (M) yrkar bifall till tjänsteutlåtandet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteutlåtandet. Omröstning begärs.

Omröstning

Den som vill bifalla tjänsteutlåtandet röstar ja. Den som vill bifalla yrkandet från (MP)(V) röstar nej.

Vid upprop röstar Mats Arnsmar (S), Jan Jörnmark (D), Ann Catrine Fogelgren (L), Marianne Carlström (S), Carl-Otto Lange (M), Martin Wannholt (D) och ordföranden Hampus Magnusson (M) ja medan Johan Zandin (V) och Adam Wojciechowski (MP) röstar nej.

Med sju ja-röster och två nej-röster beslutar nämnden att bifalla tjänsteutlåtandet.

Dag för justering
2019-10-08

Vid protokollet

Sekreterare
Linnéa Karlsson

Yrkande MP, V
Byggnadsnämnden 2019-09-24
Ärende 18
Diarienummer 0483/19

Yrkande om motionen för att ta fram en trähusstrategi

Byggsektorn är en stor källa till koldioxidutsläpp och därför bör staden använda sig av de möjligheter som finns för att reducera dessa. Vi delar kontorets bild av att stadsbyggnadskontoret har en begränsad möjlighet att i sin myndighetsroll påverka byggtekniken. Samtidigt menar vi att det finns aspekter där val av regleringar kan ge traditionell byggteknik fördelar (t.ex. reglering av byggnadshöjd kan göra att trähus förlorar en våning pga trästommens tjocklek). Vi menar också att markanvisningar är ett lämpligt verktyg för att prioritera mer klimatvänlig byggnation. Sist men inte minst så står staden själv för en ansenlig mängd byggnation i form av av bl.a. Framtiden-koncernen och stadens lokal såsom skolor och förskolor. En trähusstrategi har därför möjlighet att få stort genomslag och leda till en signifikant minskning av stadens koldioxidutsläpp.

Vi yrkar därför
Att motionen tillstyrks med ovanstående motivering

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2019-08-29
Byggnadsnämnden 2019-09-24
Diarienummer 0483/19

Handläggare
Jessica Andersson
Telefon: 031-368 17 42
E-post: jessica.andersson@sbk.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Emmali Jansson (MP) om uppdrag att ta fram en trähusstrategi

Förslag till beslut

I byggnadsnämnden

1. Motionen avstyrks
2. Tjänsteutlåtandet översänds till stadsledningskontoret som nämndens yttrande över motionen

Sammanfattning

Byggnadsnämnden har ombetts att yttra sig över motion från Emmali Jansson (MP), om att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä inom staden.

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på att uppmärksamma byggteknik av trä som del av ett hållbart byggande. Även hybridformer där trä dominerar kan uppmuntras. Förvaltningen ser att möjligheterna för att öka trähusbyggandet ligger hos flera av stadens förvaltningar och bolag. Särskilt eftersom det offentliga kan och bör agera förebildligt för omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer såsom exempelvis vid byggande av förskolor.

Stadsbyggnadskontoret kan inte utifrån sin myndighetsroll styra vilken byggteknik som ska användas. Fastighetsnämnden kan som markägare möjligen ställa krav på trähusbyggnation i markanvisningar, men detta är omdiskuterat utifrån frågan om särkrav. Förvaltningen ser att det inom staden därmed finns begränsade möjligheter och verktyg, framtagandet av en strategi bedöms därför inte ha den verkan som motionären önskar.

Förvaltningen gör även bedömningen att ett framtagande av en trähusstrategi skulle innebära att resurser från kontoret behöver avsättas för ett sådant arbete.

Genom inriktningsdokument verkar flera kommuner, och även Sverige nationellt, för att främja utveckling och användningen av trä i byggandet. Att verka för ett hållbart byggande och minskad klimatpåverkan behöver fortsatt vara en viktig del i kommunens hållbarhetsarbete, oavsett om det finns en trähusbyggnadsstrategi.

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningen gör bedömningen att framtagande av en trähusstrategi skulle innebära att resurser från kontoret behöver avsättas för ett sådant arbete.

Barnperspektivet (FN:s barnkonvention)

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Människans påverkan på klimatet är en av de största och mest komplexa miljöutmaningarna vi står inför. Att verka för ett hållbart byggande som minskar vår klimatpåverkan är en viktig del i förvaltningens hållbarhetsarbete.

Omvärldsperspektivet

Ett mindre antal kommuner i Sverige har idag en antagen trähusbyggnadsstrategi som syftar till att främja utveckling och användningen av trä i byggnation inom kommunen.

Regeringskansliet har tagit fram en *Inriktning för träbyggande* (2018) för att nationellt öka byggnation i trä, dels utifrån att Sverige har en lång tradition av träbyggande, dels utifrån hållbarhetsperspektiv och lokal tillgång till råvara samt materialets och den nya teknikens potential för utveckling.

Bilagor

1. Motionen

Ärendet

Byggnadsnämnden har ombetts att yttra sig över motion från Emmali Jansson (MP), om att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä inom staden. Stadsledningskontoret har också skickat motionen på remiss till fastighetsnämnden. Svaret ska vara nämndbehandlat och inskickat till stadsledningskontoret senast 2019-10-31.

Motionären föreslår att Göteborg Stads kommunstyrelse och kommunfullmäktige ska besluta:

> Att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom kommunen.

Beskrivning av ärendet

Motionären menar att fler hus bör byggas i trä. Detta med utgångspunkt i att motionären framhåller att trähus är mer klimatsmart än andra byggnadsmaterial och att råvaran finns lokalt och kan bidra till en mer levande landsbygd samt positiva miljöeffekter. Motionären framhåller även att trä är ett vackert material som kan bidra till en trevligare stad med vackrare byggnader och att det byggnadsmaterialet är en del av Göteborgs kulturarv utifrån stadens landshövdingehus. Vidare beskrivs även att det finns ett stort intresse för trähus från byggbolag som uppmärksammats genom markanvisningstävling.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Stadsbyggnadskontoret har mottagit motion som föreslår ett framtagande av en trähusstrategi inom staden, vilken förvaltningen ser har bäring på nationella såväl som på lokala mål inom gestaltad livsmiljö.

Sverige har antagit ett nationellt mål för gestaltad livsmiljö (Prop. 2017/18:110) där arkitektur, form och design som ska bidra till ett hållbart, jämlikt och mindre segregerat samhälle med omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer. Målet ska bland annat uppnås genom att hållbarhet och kvalitet inte underställs kortsiktiga ekonomiska överväganden och att

kunskap om arkitektur, form och design utvecklas och sprids. Det offentliga agerar förebildligt och estetiska, konstnärliga och kulturhistoriska värden tas till vara och utvecklas. I Göteborgs stads arkitekturpolicy (godkänd av byggnadsnämnden den 11 december 2018) är viljeinriktningen att Göteborg ska vara en modig förebild inom arkitektur och utvecklas till att bli en attraktiv stad med stark identitet samt en stad för människor

Göteborgs byggda historia har, såsom som motionären beskriver, en tradition av trähusbyggnation. De kulturhistoriska värdena som finns i den byggda miljön utgör del av Göteborgs identitet och är en förutsättning för utveckling av en attraktiv stad. Stadsbyggnadskontoret ser positivt på att uppmärksamma byggteknik av trä och vill även framhålla att hybridformer där trä dominerar också kan uppmuntras.

Förvaltningen ser att möjligheterna för att öka trähusbyggandet kan ligga inom kommunens byggande och förvaltande nämnder och bolag. Särskilt eftersom det offentliga kan och bör agera förebildligt för omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer såsom exempelvis vid byggande av förskolor.

Stadsbyggnadskontoret kan inte utifrån sin myndighetsroll styra vilken byggteknik som ska användas. Fastighetsnämnden kan som markägare möjligen ställa krav i markanvisningar men även detta är omdiskuterat utifrån frågan om särkrav. Förvaltningen ser att det inom staden därmed finns begränsade möjligheter och verktyg, framtagandet av en strategi bedöms därför inte ha den verkan som motionären önskar.

Stadsbyggnadskontoret ser att om beslut tas om ett framtagande av en trähusbyggnadsstrategi finns behov av att öka kunskapen om trähusbyggande inom förvaltningen och särskilt inom plan- och byggavdelningen.

Stadsbyggnadskontoret kan inte, utifrån sin myndighetsroll, reglera vilken byggnadsteknik som ska användas men inom ramen för dialog informera om möjligheterna för att bygga i trä. Vid byggande i trä kan regleringar i detaljplan behöva ses över vad gäller till exempel att rymma ökade konstruktionsmått.

Byggnadsnämnden har ombetts att yttra sig över motion från Emmali Jansson (MP), om att uppdra åt kommunstyrelsen att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä inom staden.

Stadsbyggnadskontoret ser positivt på att uppmärksamma byggteknik av trä som del av ett hållbart byggande. Även hybridformer där trä dominerar kan uppmuntras. Förvaltningen ser att möjligheterna för att öka trähusbyggandet ligger hos flera av stadens förvaltningar och bolag. Särskilt eftersom det offentliga kan och bör agera förebildligt för omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer såsom exempelvis vid byggande av förskolor.

Stadsbyggnadskontoret kan inte utifrån sin myndighetsroll styra vilken byggteknik som ska användas. Fastighetsnämnden kan som markägare möjligen ställa krav på trähusbyggnation i markanvisningar, men detta är omdiskuterat utifrån frågan om särkrav. Förvaltningen ser att det inom staden därmed finns begränsade möjligheter och verktyg, framtagandet av en strategi bedöms därför inte ha den verkan som motionären önskar.

Förvaltningen gör även bedömningen att ett framtagande av en trähusstrategi skulle innebära att resurser från kontoret behöver avsättas för ett sådant arbete.

Genom inriktningsdokument verkar flera kommuner, och även Sverige nationellt, för att främja utveckling och användningen av trä i byggandet. Att verka för ett hållbart byggande och minskad klimatpåverkan behöver fortsatt vara en viktig del i kommunens hållbarhetsarbete, oavsett om det finns en trähusbyggnadsstrategi.

Stadsbyggnadskontoret

Henrik Kant	Katja Ketola
Stadsbyggnadsdirektör	Chef Strategiska avdelningen

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2019-10-21

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

§ 231, 3405/19

Beslut

Enligt fastighetskontorets förslag:

Med hänvisning till kontorets tjänsteutlåtande avstyrker fastighetsnämnden motionens förslag om att ta fram en trähusstrategi.

Tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen som fastighetsnämndens yttrande över motionen.

Handling

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande 2019-10-21

Yrkanden

Emmali Jansson (MP) och
Johanna Eliasson (V): bifall till motionen

Hampus Magnusson (M): bifall till kontorets förslag

Propositionsordning

Ordföranden Mats Ahdrian (KD) ställer proposition på yrkandena och finner att Hampus Magnussons yrkande bifallits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja-röst för bifall till Hampus Magnussons yrkande. Nej-röst för bifall till Emmali Jansson och Johanna Eliassons yrkande”.

Hampus Magnusson, Robert Hammarstrand, Patrik Höstmad, Anders Karlsson, Jennifer Cardell, Bengt-Åke Harrysson och Mats Ahdrian röstar Ja (7)

Johanna Eliasson och Emmali Jansson röstar Nej (2)

Reservation

Johanna Eliasson och Emmali Jansson reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering
2019-11-05

Vid protokollet

Sekreterare
Sirpa Bernhardsson

Ordförande
Mats Ahdrian

Justerande
Emmali Jansson

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2019-10-21
Diarienummer 3405/19

Handläggare
Lukas Jonsson
Telefon: 031-368 12 01
E-post: lukas.jonsson@fastighet.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä

Förslag till beslut

I fastighetsnämnden

Med hänvisning till kontorets tjänsteutlåtande avstyrker fastighetsnämnden motionens förslag om att ta fram en trähusstrategi.

Tjänsteutlåtandet översänds till kommunstyrelsen som fastighetsnämndens yttrande över motionen.

Sammanfattning

I motionen av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä föreslås kommunstyrelsen ges i uppdrag ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom kommunen. Fastighetskontoret instämmer i beskrivningen av de miljömässigt positiva effekter som ett ökat träbyggande skulle innebära, förutsatt att träråvaran kommer från ett hållbart skogsbruk. En utpekad inriktning för ett ökat träbyggande skulle dessutom kunna bidra till att underlätta för mindre byggaktörer, främja en ökad konkurrens i bostadsbyggandet och öka spridningen av aktörer som erhåller markanvisning. Fastighetskontoret anser samtidigt att antalet styrande dokument inom stadsbyggnads- och planeringsområdet är stort och bedömer att motionens förslag på flera sätt kan omhändertas genom befintliga styrdokument. Fastighetskontoret vill uppmärksamma kontorets uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadskontoret göra en översyn av de riktlinjer och krav som staden ställer i samband med byggnation med syftet att de ska harmoniera med nationella riktlinjer och krav. Fastighetskontoret vill även uppmärksamma stadsledningskontorets pågående utredning (Dnr. 1117/18) om vilka kommunala riktlinjer och krav som har stor påverkan på produktionskostnaderna samt föreslå åtgärder som minskar produktionskostnaderna. Fastighetskontoret bedömer att det vore lämpligt att invänta kommunstyrelsens beslut och inriktning utifrån den nämnda utredningen innan beslut fattas om att ta fram ytterligare ett styrdokument som berör de frågor som stadsledningskontorets utredning behandlar och som kommunstyrelsen ska ta ställning till under hösten.

Ekonomiska konsekvenser, Barnperspektivet, Jämställdhets-perspektivet, Mångfaldsperspektivet

Fastighetskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa perspektiv.

Miljöperspektivet

Enligt Statens Forskningsinstitut (RISE) har trä som material stora miljömässiga fördelar genom att råvaran är en förnybar resurs och genom att förädlingsprocessen till färdigt byggmaterial dessutom kräver förhållandevis lite energi. Dessutom bidrar kollagringseffekter och möjligheter till energiåtervinning till att träbyggandets klimatpåverkan är positiv eller försumbart negativ.

Ett ökat träbyggande skulle, under vissa förutsättningar, bidra till mindre klimatpåverkan i förhållande till dagens byggande där betong utgör det dominerande byggmaterialet.

Omvärldsperspektivet

I regeringens *Inriktning för träbyggande* från 2018 framhålls att träbyggande av hållbart producerad skogsråvara bör främjas för att öka klimatnyttan, bostadsbyggandet, export och sysselsättningen.

Det finns ett antal exempel på kommuner som har tagit fram en trähusstrategi för att förtydliga en särskild inriktning för och främja ett ökat trähusbyggande och användande av trä vid byggnation, så som Falun, Skellefteå, Borås, Arvika, Eksjö och Nacka.

Bilagor

1. Motionen

Ärendet

I motionen av Emmali Jansson (MP) om att ta fram en trähusstrategi för att öka byggnationen i trä föreslås kommunstyrelsen få i uppdrag ta fram en trähusstrategi inklusive mål, åtgärder och ansvarsfördelning inom kommunen.

Yttrande ska lämnas till kommunstyrelsen senast den 31 oktober 2019.

Förvaltningens bedömning

Fastighetskontoret instämmer i beskrivningen av de miljömässigt positiva effekter som ett ökat träbyggande skulle innebära, förutsatt att träråvaran kommer från ett hållbart skogsbruk. En utpekad inriktning för ett ökat träbyggande skulle dessutom kunna bidra till att underlätta för mindre byggaktörer, främja en ökad konkurrens i bostadsbyggandet och öka spridningen av aktörer som erhåller markanvisning. Ett ökat träbyggande, en förbättrad konkurrens och ökad spridning av byggaktörer skulle dessutom kunna bidra till att underlätta för ett ökat småhusbyggande.

Fastighetskontoret anser samtidigt att antalet styrande dokument inom stadsbyggnads- och planeringsområdet är stort och bedömer att motionens förslag på flera sätt kan omhändertas genom befintliga styrdokument.

Fastighetskontoret anser att stadens gestaltningsmässiga ambitioner, inriktning och kulturhistoriska hänsyn omhändertas av stadens nyligen antagna arkitekturpolicy.

Fastighetskontoret bedömer att det finns förutsättningar för att de hållbarhetskriterier som skulle vara kopplade till ett ökat användande av träråvaran vid byggnation är möjliga att omhänderta inom ramen för Programmet för miljöanpassat byggande och genom en inriktning för tillämpningen av stadens markanvisningspolicy.

I den reviderade versionen av Program för miljöanpassat byggande som gäller för fastighetskontorets markanvisningar från och med 2018 ska livscykelanalyser (LCA) utföras på byggvaror i grunden och stommen där klimatpåverkan från utvinning, produktion och transport av byggvaror ska ingå. Syftet är att öka kunskapen om stommens och grundkonstruktionen klimpåverkan, öka efterfrågan och tillgången på livscykeldata och premiera åtgärder som minskar stommens och grundens klimatpåverkan. Förhoppningsvis kan detta vara positivt för aktörer som vill och på ett enkelt sätt kan anpassa sin produktionsplattform till att bygga med en ökad andel trä och därmed uppnå en lägre klimatpåverkan.

Kontoret vill framhålla att markanvisningspolicyn dessutom medger att staden ställer olika typer av krav i samband med markanvisning. Enligt markanvisningspolicyn ska bland annat ett ekologiskt hållbart byggande främjas, vilket innebär att staden, i den utsträckning det är lämpligt, ska ställa krav på hållbarhet och miljöanpassat byggande. Fastighetskontoret bedömer att det inom ramen för markanvisningspolicyn är möjligt för fastighetsnämnden att i den utsträckning som nämnden bedömer det som lämpligt, genomföra markanvisningar för att öka byggandet i trä.

Fastighetskontoret vill dock uppmärksamma att kontoret i mål- och inriktningsdokumentet för 2019 har fått i uppdrag att tillsammans med stadsbyggnadskontoret göra en översyn av de riktlinjer och krav som staden ställer i samband med byggnation med syftet att de ska harmoniera med nationella riktlinjer och krav. Fastighetskontoret vill i detta sammanhang även uppmärksamma stadsledningskontorets pågående utredning (Dnr. 1117/18) om vilka kommunala riktlinjer och krav som har stor påverkan på produktionskostnaderna samt föreslå åtgärder som minskar produktionskostnaderna. Utredningen ska behandlas i kommunstyrelsen under

hösten. Fastighetskontoret bedömer att det vore lämpligt att invänta kommunstyrelsens beslut och inriktning utifrån den nämnda utredningen innan beslut fattas om att ta fram ytterligare ett styrdokument som berör de frågor som stadsledningskontorets utredning behandlar och som kommunstyrelsen ska ta ställning till under hösten.

Martin Öbo	Peter Kim
Fastighetsdirektör	Avdelningschef